

Planinski Vestnik.

o o o o o Glasilo o o o o o

Slovenskega planinskega društva.

Št. 1.

V Ljubljani, januarja 1904.

Letnik X.

Iz Trente črez Luknjo.

Spisal Trentar.

Dragi Janez, ali kakor te še nazivljejo, Ostap, Tajni duh, Evangelist itd.! Naju veže tesna vez spominov. Dobro je vsekakor, da jih malce predramim iz zasnulosti. In ti spomini, javljeni širšemu svetu, nego sva midva, bodo morda kdaj še komu drugemu koristili v izogib »krutega hlačetresa«.

Štirje smo bili, ki smo si bili drug drugemu več nego zadosti — par dni zaporedoma. Krasni dnevi, vredni hvaležnega in trajnega spomina!

A ko ločitve pride čas,
nam žalost splava na obraz,
in solze nam kroti le up,
da pridemo spet kmalu vkup!

Od štiriliste deteljice sta se dva lista odtrgala in sfrlela na jug, na dolinsko, da se tam pretrgata nadalje ter sfrči eden njiju s kolesom na trtorodno Vipavsko, drugi pa ostane na mestu ter počaka v megleni dolini ene ali pa še dveh žoltih jeseni. Hvala jima za lepe urice!

Janez in jaz pa se kar nisva mogla ločiti, a trebalo je. In pri vrčku piva sedeč, sva zrla od Tonderja tja proti Zadnjici ter v megleno oprsje čemerne Triglava.

»No, pojva no črez Luknjo!« pretrga neljubi molk mojega obotavljanja že do grla siti Janez, proseč in roteč.

»Ne morem, saj sem ti že povedal! Črez Vršič v Kranjsko goro!«

»E, kaj ne moreš, — nočeš!«

»Ne bodi no siten, saj veš, da bi te rad spremil tudi črez Luknjo, pa nimam črevljev za to; pred dobrimi štirinajstimi dnevi sem jih vse pogulil, ko sva plezala z dr. Planinškom na Razor. Koliko pa imajo trentski samouki smolarji časa po leti, si tudi lahko misliš. In, ako bi se obetalo lepo vreme, bi nič ne rekel, pa bo dež, boš videl!«

Janez je umolknil, dasi nerad in dobro vedoč, da je v meni tudi gotovo porcijonček trme ali pa nagajivosti; strmel in mežikal pa je skozi naočnike vedno le še proti Zadnjici. —

Vstala sva in molče odšla — s hrbotom od cilja njegovih želj.

Janezu se ni mnogo ljubilo jesti in piti; gotovo pa je pogodil pravo, ko mi je kanil z žalostjo in postom omečiti srce! In ako bi bil jaz maslenega srca, bi se bil moral izjokati nad temi mrkimi in otožnimi Janezovimi pogledi, ki so imeli svoj izvor v prisilnodvanem srčecu ... »veselje preč je preč« ...

»Janez, no, pojva!« Milo me je pogledal, oko se mu je malce zaiskrilo.

«Kam, kod?»

»Črez — Luknjo!«

Srečna beseda, čudotvorno ime! Kakor bi ga bilo zadelo z viška, vstane, bulječ v mene, »pripravljen koj v kolenopad«, kakor bi rekel Zakrajski.

* * *

Bilo je skoraj eno popoldne v začetku avgusta, ko sva korakala od cerkve v Trenti proti Logu — Janez z mojo visoko planinsko palico, jaz pa z njegovo navadno cestno okovanko.

»Glej no, saj se bo še zvremenilo, prav lepo bova imela!« in brzeč skozi naočnike po nebu, je dobri Janez iskal »nebnih razodenj«, da bi o tem najprej samega sebe prepričal.

»Kaj pomaga to, ako se tuintam megle malce vzdignejo, to je šele znamenja dežja — in pa moj tlakomer, Janez, ali misliš, da laže, oziroma, da ne napoveduje resnice? Točen je vedno kakor naš dohtar Tonak, ki med drugim že precej časa napoveduje, da se poroči, ali po njegovem, »da izvrši samomor«, in glej, zdaj misli v kratkem izvršiti svojo napoved. Bilo mu srečno!«

Stopala sva precej dobro proti Zadnjici ob vabeče šumljajoči vodi istega imena, prišla v dobri četrti ure v erarni gozd Veliki Prosek ter jo rezala dalje in dalje po klancu in poti mimo raztresenih trentske letnih pristaj.

»To je čudovito krasno!« pretrga Janez molk, videč, da je zaneslo v čisto nepoznan, nov svet. Ni pač vedel, kam bi se ozrl

prej, in vedel se je pač tako, kakor se vede vsakdo, ko pride prvič, pa tudi že drugič in tretjič v veledivno Zadnjico.

In naenkrat je hotel izvedeti za vsa imena vseh vrhov, in človek bi bil moral imeti troja usta, da bi uzadovoljil tega upravičenega sitneža! Med tem se je namreč popolnoma po njegovi malo dvomni napovedi precej dobro zjasnilo in nastal je krasen popoldan; zato pa je bila tudi Zadnjica v grozno slikovitem zobčastem vencu gorá zelo krasna.

Že večkrat sem bil v tej dolini, ali bolje, v tej velikanski zagati, v katero prideš po ravnem le od trentskega Loga. Dolga je jedva dobre tri četrti ure, široka pa niti tretjino tega ne in leži od jugovzhoda proti severozahodu. Ko stojiš sredi Zadnjice, se ti izgubi izpred oči slednji izhod in začutiš se v globokem dnu velikanskega podolgatega kotla; izhod proti trentskemu Logu se namreč cepi iz Zadnjice skoraj pravokotno ob sila strmem Ozebniku proti zapadu. V ospredju tega kotla je lepi gozd Veliki Prosek, dalje naprej so trentske letne pristaje, pašniki, borni travniki in neznatne krive njivice za čompe (krompir), ki so najvažnejši in malone izključni trentski pridelek. Takoj za tem kosom »kulture« se začenja lesovje, ki sega bolj ali manj skoraj do konca Zadnjice, dopod Triglava in Kanjavca — baš do Koritá, t. j. do velikega, globokega jarka, ki se vzdiga iz doline prav do vrha Luknje. Ob koncu kaže to lesovje, večinoma bukovina, zelo žalostno lice: ali je polomljeno ali pa do polovice in še bolj nagnjeno od viharjev in mogočnih plazov, ki leto za letom grmé s Pihávca in Triglava. Za tem lesovjem, po katerem se skoraj ves čas bolj in bolj dviga svet, klečeplazi obilen sleč do širokega skalnega proda Zadnjice, ki dere z vso silo in velikim šumom po strmih žlebovih izpod »Stene« pod Doličem.

Dve poti sva imela na izbero, črez Zajávor »po planji« ob Pihávcu in pa »črez rušo« ob Triglavu, ki se vzpenjata vsaka ob eni strani Korita, segajočega tik do prelaza Luknje. Izbereva si pot »črez rušo«, ki vodi obenem kasneje mimo Skoka in črez sedlo Dolič na Triglav.

Takoj na začetku tega pota, v višini 1000 m, te jame zapuščati potrpežljivost; nagrmedenega je namreč tod sila prodá, da niti stopinje izlepa ne vzdržiš — podplate pa pustošiš kakor za stavo po teh brezobzirnih meleh. No, hvala Bogu, to traja le malo časa, in takoj se ti poplača to zatajevanje! Ume se, da to, sicer kratko razdaljo človek najrajši molči. Janez jo je drsal naprej, uživa je v duhu prve vtiske; gotovo si je pa tudi mislil,

da bi bilo boljše črez Vršič v Kranjsko goro, nego pa po tako-le »prijazni« poti le eno samo uro!

Prebrzdivši melj, se ustaviva, da se z viška naužijeva divnega razgleda, ter sedeva.

«Čudovito! Kaj takega pa še ne! Ti, to je prav po tvojem, res grozno krasno!» Tako je jel vzklikati Janez; in ker je tega privajenega prepričanja, da more uživati z vso slastjo vse, kar je lepega, le s smodko v ustih, dasi le »kratko«, si jo takoj ginjen zapali kot žgalen dar sebi pa očetu Triglavu z ne ravno malo in majhno junaško družino.

»Ej, Evangelist, tvoj sveti patron ni na otoku Patmu gotovo imel takega razgleda in užitka!«

»To pa prav gotovo ne!«

In triglavski tajni duh se je strnil z nama. Janez, ti si gotovo ob tem hvalil Boga, da nisi v — Ljubljani! Na obrazu se ti je bralo, da si se čutil ustvarjenega za to grozno prirodno lepoto — tvoj duh se je očitvidno napajal z vtiski božjega stvarstva in tvoje telo je hlastno srkalo vase toke zdravja, katerega nikdar ne nudijo bolj ali manj zaduhle mestne hiše z vlažnimi dvorišči.

Omamljen, prevzet, poražen! Pod nama bujno zelena, obrasla kotlina, okičena s slečem — poletje in pomlad roko v roki, — tik ob njiju pa zima, večni sneg, čakajoč rešitve od sodnjednevnega ognja, in tam doli pod Velikim Prosekom kosijo ljudje dozorelo travo, kar spominja na jesen. In kakor mogočni kralji, ki si ne dajo vzeti dežele in krasu, stoje v krogu naravnost v nebo kipeč drzni velikani, z dedom Triglavom na čelu, srečni, da jim morejo počivati noge v dolini štirih letnih časov!...

Krasna ste, Vrata, slujoča za najlepšo dolino slovenskih planin, a smelo sodim, da prekaša glede na divjost in tesno nakopičenost prirodnih lepot Zadnjica vas pa druge doline!

Nasproti na severozahodu se dviga iz lepo zaraslega Velikega Proseka polagoma tudi večinoma zarasla Kukla ter se vzpenja ob grebenu više in više do Goličice, ki je zopet zvezana po strmem grebenu s Planjo, ta pa ravno tako z 2601 m visokim, kraljevim Razorom, spuščajočim se s skoraj docela navpično skalo tja doli v kranjskogorsko Pišnico. Končno ti obstane oko na zabrisani, poveznjeni plani, podobni velikanski strehi, segajoči od Goličice pa tja onkraj Planje proti Razoru ter padajoči ob čisto gladki steni navpik v zaraslo znožje Proseka in Velega potoka, polno drznih korit, zglajenih, opolzlih žlebov pa studenih vodá. Izza teh vrhov in grebenov pa kipi v neba modre višine sem od Zapotna v gorenji Trenti strahoviti Jalovec (2655), na

katerega si ne upa nihče brez vodnika, kakor tudi na Razor ne — vsaj dozdej. Pri plezanju na ta dva strupenca je skoraj neizogibna tudi vrv, zlasti ko niso razni skoki in korita več zadelani s plazovi.

Od najinega opazovališča ni bilo več videti »aristokrata« med vrhovi Julijskih planin — Razora, kakor tudi ne kraja pod Planjo, imenovanega »na kontéh«, kjer je pred 33 leti rajnemu Špiku, Antonu Tožbarju, zadnji medved odtrgal spodnjo čeljust z jezikom vred.

»Kako je bilo tedaj, povej no natančneje!«

»Bilo je 24. aprila 1871. l., ko je šlo sedem lovcev na medveda, ki je napadal drobnico. Nekaj jih je stopalo ob Velem potoku navzgor proti Kriškim podom, Špik in še par drugih pa črez Luknjo na Pihavec in od tam »po kamnu«, t. j. po nekem žlebu ob Splevti in Pihavcu pod Planjo. Snega je bilo sicer še zelo veliko, a je bil trd. Med tem priženo goniči po Velem potoku medveda blizu Špika, ki ga je streljal dvakrat, a nikdar ne zadel smrtno. Misleč, da je že poginil, gre k njemu, toda medved zbere vse svoje moči, ga v neki soteski nad velikim prepadom vrže na tla, mu odtrga spodnjo čeljust, ogrize po levem stegnu in zapiči kremplje v levo ramo. Videč v nevarnosti Špika, prileti lovec Štrukelj, da bi s kopitom ubil medveda, toda mrcina napade zdaj njega. Štrukelj ne more dalje uiti in stopi le na bližnjo nizko skalo ter se drži za rušje. Besni medved mu odgrizne kos pete s črevljem vred, nato pa se zvrne in pogine. Čudno pa to, da niso dobili čeljusti ni na tleh ni v želodcu.«*)

*) Anton Črv, ki je bil v Trenti vikar od l. 1870.—1872. je sestavil o priliki te grozne nesreče »pro memoria«, katero objavljam dobesedno: »Anton Tožbar iz Trente na Bovškem v Primorji se je bil podal 24. aprila 1871 na medvedji lov, kateri se je najnesrečnejše končal. Besna zverina pridere ravno v čakanje omenjenega lovca; z gotovo roko in večjim očesom jo primeri na 80 stopinj ter jo zadene v tilnik. Medved se hipoma zažene navzdol po rušji. Lovec naglo nabaše v drugo ter hiti za krvavim sledom, da bi še enkrat medveda s kroglo pozdravil. Ali glej groza! v ozki skalnati soteski, v strašnih strminah se nenadoma pogledata mož in vračajoči se medved na dvajset stopinj. Lovec vstrelil in ga zadene v prsi na pravo stran vprek, da je krogla proti srcu rezala, pa žalibog srca ni dosegla. Medved pade na deset stopinj nazaj, pa se bliskoma zadere in se zavihti z vso besnostjo v lovca, ki ni zamogel nikamor pobegniti. Brani se nekoliko časa s puškinim kopitom, pa zvita zverina ga naglo razoroži in pod se spravi. V smrtni borbi mu je odgriznil medved celo spodnjo čeljust z jezikom vred; povrh mu je še pravo nogo hudo ogrizel in v ramena kremplje zapičil. Ker so tudi medvedu moči zmanjkovale, popusti razmesarjenega in kmalu potem crkne. Zverina je bila velika; tehtala je 3 cente pomladi.

»To je grozno! Koliko časa pa je Špik še živel potem?«

»Še celih dvajset let! Jesti seveda ni mogel, in le redke reči so mu vlivali ali si jih je vlivaj sam skozi cev v požiralnik. Ubogi mož je potem trpel velike bolečine v zobeh gornje čeljusti in je moral zato parkrat v Ljubljano. Tam so se ga privatni zdravniki kar ustrašili in šele v bolnici so mu izdrli zobe, ker mu jih nihče drug ni hotel. Kljub vsem nezgodam pa je bil mož tudi potem vedno šaljiv. Posebno rad se je imenoval »Špik Medved.« Seveda, razumel ga je, in sicer prav dobro le tisti, ki mu je bil navajen, drugi pa le bolj težko. Ko je šel l. 1881. naš cesar skozi Bolc, je hotel videti Špika, ki se mu je predstavil z obvezano glavo kakor po navadi; cesar mu je daroval deset cekinov. Tudi drvaril je še in pa po gorah vodil, zlasti z glasovitim planincem dr. Kugyjem iz Trsta je vedno hodil okrog. Pa kakor bi bila prisojena ubogemu možu nagla smrt! Dne 24. decembra 1891. l. sta v gozdu s sinom Antonom, sedanjim gospodarjem »pri Špiku«, sekala smreko, a padla je tako nesrečno nanj, da je obležal mrtev na mestu.«

»Ti ubogi mož!«

Globoko sva se zamislila in pomilovala rajnega Špika, kateremu menda ni para v Avstriji. In gotovo bi se bila še dolgo menila o njem, ako bi bila tudi videla od počivališča oni kraj nesreče.

Pod Razorom se razprostirajo »Kriški podi« v precejšnji širjavi, od blizu 2000 m tja gori do Križa (2435). Ti podi so med najzanimivejšimi kraji vseh trentske planin. Obdaja jih razen na jugozahodno stran proti trentskemu Logu cela vrsta velikanov: Planja, Razor, grebenasti široki Križ, dalje Stenar, Rógica, Pihávec in Splevta. Odtod je najbližje tudi na Škrlatico (Suhi plaz), na katero je stopil prvi izmed Adamovih otrok trentski vodnik Andrej Komac, p. d. Mota, za njim pa dr. Kugy, ki ga je Mota vodil. Dalje se pride s Kriških podov v Vrata, v Pišnico,

Navedeni Anton Tožbar je postal potem najnesrečnejši revež. Jesti, ali prav za prav piti ne zamore izven po cevi; primernih, redivnih jedí težko dobiva... Radovoljno sem se udal njegovi želji, ter sem mu v kratkem zapisal vzrok njegove rane in... ker mu je Bog dar jezika za vse veke odvzel, ter mu ni mogoče svojega žalostnega stanja z besedo razložiti.«

Anton Črv se je bil tudi namenil na lov in na predvečer sta s Tožbarjem krogle ulivala; ker pa je bil nenadoma poklican v Bolc na sodišče, je moral opustiti misel na redki in zanimivi lov. Črv je sodil, da je čeljust Tožbarjevo, ki so je povsod zaman iskali, da bi jo zagrebli v blagoslovljeno zemljo, odnesel kak orel.

na Rogico, na Pihavec, Razor in črez Razor ali ob severni njegovi strani ob njem mimo takozvanega »turna« na Prisojnik, k trentski cerkvi pa na Vršič. Kriški podi so bogato obdarovani od Stvarnika z naravnimi čari, ker se nahajajo v razdalji ene dobre ure tri krasna gorska jezera, prava karpatska »morska očesa«. Ni ga izlepa mičnejšega in večjega središča od teh podov! Raz nje vodi v Zadnjico po Velem potoku še precej dobra in lagodna pastirska pot.

(Dalje prih.)

Društvene vesti.

Novi člani. Osrednjega društva: Novak Alojzij, uradnik banke »Slavije« v Ljubljani; Tykač Alojzij, podpravnatelj Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani; dr. Krek Bogomil, odvetnik na Dunaju; Krek Micika, odvetnikova soproga na Dunaju; Primožič Štefan, vodja gluhonemnice v Ljubljani; Sadar Vendelin, mestni učitelj v Ljubljani; Dimnik Jakob, vodja I. mestne deške šole v Ljubljani; dr. Kermavner Robert, c. k. fin. komisar v Ljubljani; Radaj Martin, c. k. poštni asistent v Ljubljani; Ravnikar Alfonz, c. k. poštni oficijal v Ljubljani; Podlesnik Milko, uradnik Ljudske posojilnice v Ljubljani; Rosmann Franc, trgovski zastopnik v Trstu; Turk Jakob, inženir-kemik v Ljubljani. — Idrijske podružnice (novi člani): Baebler Baltazar, c. kr. sodni oficijal; Glažar Delimir, realčni profesor; Goli Fr. Ks., trgovec; Helmich Vaclav, c. kr. poštar; Jereb Radivoj, not. kand.; Kogovšek Jožef, pos. elektrarne; Koršič Jožef, c. kr. rudn. svetnik; Lapajne Frančiška, trgovka; Lapajne Pavel, trg. poslovodja; Lapajne Valentin, trgovec; Levičnik Alfonz, realčni katehet; Levičnik Vinko, realčni prof.; Novak Alojzij, c. kr. vodja ljudske šole; Novak Julij, mestni tajnik; Novak Otmar, c. kr. učitelj; Perko Andrej, upok. dež. živinozdravnik; Pirc Danilo, c. kr. lekarnar; Pirc Matija, realčni prof.; Popoff Rafael, mag. pharm.; Primožič Andrej, trg. poslovodja; Tuječ Evgen, davčni praktikant; Turk Ivan, posestnik; Vidic Filip, c. kr. pom. uradnik pri rudn. ravnateljstvu — (vsi v Idriji); Lampe Ivan, župan v Črnem vrhu nad Idrijo; Likar Jakob, posestnik na Vojskem nad Idrijo. — Podravske podružnice: Štibler Miloš, stud. phil. na Dunaju; Robič Hugo, dijak v Gradcu; Winter N., lesotržec v Zrečah-Konjicah. — Savinske podružnice: Jerovšek Fr., c. kr. profesor v Mariboru (postal ustanovnik); Jakše Ivan, učitelj na Vranskem.

Darila. Osrednjemu društvu: Centralna posojilnica v Gorici 25 K. — Ziljski podružnici: Za planinski dom »Krnico« v Zajezeri: Sturm Anton, župnik na Brdu, 6 K; Novak Albin, trgovec v Sinči vasi, 3 K; Frole Ivan, načelnik postaje v Trnovem-Bistrici, 2 K. — Srčna hvala!

Hribarjev večer v Pragi. Češka podružnica našega društva je imela dne 4. januarja t. l. svoj najlepši večer v celi dobi svojega obstanka. Ta večer je bil prirejen na čast enemu izmed najboljših sinov slovenskega naroda, županu Ivanu Hribarju.

Vest, da pride Hribar v Prago, da izroči diplomu častnega občanstva mesta Ljubljane navdušenemu gojitelju češko-slovenske vzajemnosti, J. Legi, je vzbudila željo, da priredi Češka podružnica občespoštovanemu ljubljanskemu županu, ki si je pridobil neminljivih zaslug za zблиžanje obeh narodov, iskren

in časten sprejem. Ta misel se je pojavila v Češki podružnici sama ob sebi; brez reklame je bilo brzo vse urejeno. Reklame pa tudi ni bilo treba; zadostovalo je, da se opozori občinstvo, kako milega gosta da bo kmalu mogla pozdraviti Praga, da izrazi cela češka javnost iskrene simpatije dragemu narodu slovenskemu ter da jih izrazi tudi napram njegovemu velezaslužnemu zastopniku na najprisrčnejši način. Ime Hribarjevo je med celim češkim narodom dobro znano; to ime je Čehom ne le v najboljšem spominu, ampak tudi visoko spoštovano in v celem narodu popularno. Zato so se udeležile tega večera tudi najodličnejše rodbine izmed praške inteligence.

Ko je predsednik Češke podr., vseučilišni prof. dr. K. Chodounský, v navdušenem nagovoru naglašal solidarnost slovenskega in češkega naroda ter pozdravil ljubljanskega župana, poudarjajoč njegovo delovanje za zbližanje Slovencev in Čehov, so govornika prekinile burne ovacije občinstva napram prisotnemu županu. Ko pa je vstal mili gost, da se odzove pozdravu, je priklopelo navdušenje do vrhunca. Župan je v krasnem govoru označil medsebojno razmerje obeh narodov v narodnem, političnem, umetniškem, književnem in gospodarskem oziru, in navzočno občinstvo je z burnim odobravanjem poslušalo njegove jedrnate besede. Ob koncu svojega govora je izrazil govornik nado, da bo trajalo prijateljstvo med obema narodoma na veke, ter zagotavljal, da imajo Čehi na slovenskih tleh svojo drugo domovino. Župan Hribar je govoril večinoma češki. — Ovacije so se obnovile, ko je zapuščal dragi gost dvorano.

Gospod Jan Lego, prvobuditelj in širitelj češko-slovenske vzajemnosti, se radi bolezní ni mogel udeležiti slavnostnega večera.

Koncert, ki je bil ta večer prirejen, je krasno uspel. Gospica Ružena Mattuševa je žela burno pohvalo z nekaterimi prekrasnimi slovenskimi in češkimi pesmimi, gospod Kolář, učenec svetovnoznanega profesorja Ševčíka, pa z svojim umetniškim igranjem na gosli. Po koncertu so očarale občinstvo skioptične slike iz slovanskih Alp in pa nekatere reprodukcije smelih turističnih izletov. Teh slik, ki so bile prirejene po diapozitivu g. drja. Jedličke, se je občinstvo že vnaprej zelo veselilo. Izbornim reprodukcijam gospoda drja. Jedličke, znanega mojstra v fotografski stroki, se more primerjati le malo slik strokovnih firem.

Da podamo celotno sliko o tem sijajnem večeru, naj navedemo končno izmed zastopnikov čeških krogov (vseh odličnih oseb ni bilo mogoče pregledati) nekatere odličnjake. Udeležili so se večera: član gosposke zbornice dr. Mattuš, deželni odbornik Žďársky, praški župan dr. Srb in njegov namestnik dr. Groš, člani mestnega občinskega sveta, stavbni svetnik Pásovsky, dr. Práchensky in Trnka, predsednik češkega deželnega poljedelskega sveta Prašek, predsednik »Ustřední Matice Školské«, ravnatelj Kneidl, dalje profesorji visokih šol: dvorni svetnik dr. Horbaczewsky, dekan medicinske fakulte, dr. Hlava, dr. Henner, dr. Heyrovsky, dr. pl. Herrmann, Hrasky, dr. Chodounský, dr. Kimla, dr. Reinsberger; iz pisateljskih krogov gospa Preissova, gospodje I. Holeček, I. Kuffner, F. Taborsky, višji svetnik vitez Košin, svetniki dež. odbora: Mareš, Weiser, dr. B. Franta, magistratni svetnik Trümell, višji nadzornik dr. pl. Pokorný, višji inženir Tomšič, bančni ravnatelj Vesely, svetnik Löffler, prof. Prusík, ravnatelj deželne banke Procházka, predsednik Unije ces. svetnik Otto, ces. svetnik Neff, celi odbor Slovanskega kluba, mnogo zastopnikov Kluba čeških turistov, mnogo odvetnikov, profesorjev

in drugih inteligentnikov. Tudi damski krogi vseh imenovanih so bili polnoštevilno zastopani.

Hribarjev večer je krasno uspel, ime župana ostane nam vsem Čehom vedno v neizbrisnem spominu. —a.

Podravske podružnice III. občni zbor se je vršil dne 26. decembra m. l. v Rušah. Zbok neugodnega vremena se ga je udeležilo le manjše število članov. Načelnik g. Davorin Lesjak je pozdravil udeležnike ter jim sporočil dve brzojavki, eno osrednjega odbora v Ljubljani, drugo pa gospodov dr. Tominška in Verovška, ki so zborovalce srčno pozdravili. Tajnik g. V. Glaser je poročal o podružničnem delovanju. Delovanje njeno je bilo v minolem letu prav mnogostransko in obširno ter je provzročilo odboru obilo skrbi. Pri lanskem občnem zboru je odbor pač preveč zaupal svojim močem ter si naložil preveliko nalogo. Sedaj pa lahko reče z mirnim srcem, da je bilo dobro, da ni vedel, kolikšne težave mu bode prizadela zgradba Žigertovega stolpa, kajti ko bi bil to slutil, bi stolp danes ne stal in najbrže bi bilo poteklo še mnogo let, da bi ga bili postavili. Ker pa je odbor delal z združenimi močmi, je bilo delo uspešno in je premagal vse težave. Stroški za ta stolp so bili proračunjeni na 1200 K, a znašali so 3616 K 17 h, torej trikrat več. Večji stroški so bili največ spričo tega, ker se je moral stolp postaviti v večjem merilu, nego se je prvotno mislilo, posebno glede temeljnega obsega, drugič pa, ker ga je bilo treba kar najtrdnjeje zavarovati, da ga ne podero silne burje. Vendar je stavba jako poceni. Pomisliti je, da stoji na višini 1345 m. Samo desek se je porabilo več nego za dva vagona. Trije pari krepkih pohorskih volov so s težavo pripeljali majhen voz desek iz Ruš, torej 1000 m na visoko! Pristrčna zahvala gre vsem, ki so pri stavbi količkaj pomagali, posebno pa tistim, ki so delo nadzirali, in cenjenim lobniškim, ruškim in smolniškim kmetom, ki so mnogo voženj opravili zastonj. Stolp se je imenoval po narodnem veleposestniku, na čigar svetu stoji in ki je dal proti primernemu plačilu ves les, stavbišče pa zastonj, Žigertov stolp. Slovesno se je otvoril in blagoslovil dne 6. septembra. Slavnosti, kakršna je bila ta, še ni bilo na pohorskem ozemlju. Neizbrisen je tisti dan v kroniki Podravske podružnice ter velepomemben za narodno probujo in utrditev narodne zavesti na Pohorju in v Podravski dolini. S stavbo stolpa je postala podr. ugledna; to priča dejstvo, da se je število članov pomnožilo za 30 ter šteje danes 86 članov. — Podružnica je zaznamenovala pot iz Bistrnice do Sv. Križa, pot po Šturmovi jami k Sv. Duhu in drugo pot od Sv. Duha proti Lučanam ter postavila deset kažipotnih tabel, med temi eno na železnični postaji v Rušah s slovensko-nemškim napisom, ki je prvi tak napis na progi Maribor—Franzensfeste. Postavljenje te table je dovolila slavna južna železnica vkljub dolgotrajnim intrigam raznih oseb. Bodi ji izrečena zahvala tudi ob tej priliki! — Podružnica je poskrbela, da je v lovski hiši g. grofa Zabea na Klopnem vrhu javna krčma, ki jo opravlja grajski logar Vincenc Dolinšek. Razen Reiserjeve gostilne pri Bolfenku ni bilo dosedaj nobene druge na Pohorju. Na Klopnem vrhu se zdaj tudi lahko prenočuje; to je zelo važno za turiste, ki hočejo iti n. pr. preko Pohorja v Konjice, na Roglo, čez Veliko Kopo v Slovenjgradec itd. Podružnica je prevzela od Savinske podružnice kočo na Boču, in sicer brezplačno. Koča je v jako slabem stanu ter se mora popraviti. — O denarnem prometu je poročal g. Miha Sernc. Podružnica je imela 1060 K 43 h dohodkov in 3965 K 09 h stroškov; primanjkljaj je pokrila s posojilom 3000 K. Največ stroškov je prizadela stavba

stolpa, namreč 3616 K 17 h. Račune sta plegledala in docela odobrila pregledovalca gg. dr. M. Gorišek in P. Glaser. Da se podružnica gmotno ojači, je odbor zaprosil podpore pri večjih štajerskih posojilnicah. G. V. Bahovec je na občnem zboru tudi predlagal, naj se priredi v Mariboru glediška igra njej v prid, g. M. Reicher pa, naj se odbor obrne tudi do manjših narodnih denarnih zavodov za podporo.

Odborova poročila je občni zbor pohvalno odobril ter sprejel vse predloge.

Ker je dosedanjemu prvemu odboru in njegovim zaupnikom potekla triletna poslovna doba, je bila nova volitev. Izvolili so se za drugo triletno dobo ti-le gospodje: Ivan Koprivnik, Davorin Lesjak, Franc Sernc in Miha Sernc ter Vekoslav Bahovec, Viktor Glaser, Anton Godec, Fran Grizold, Fran Pahernik, Miha Reicher, Ivan Robnik in Miha Turner.

Idrijska podružnica. Pristrčno pozdravljamo novo podružnico, ki se je osnovala za Idrijski okraj! Nje ustanovni shod se je vršil dne 11. t. m. v Idriji v tamošnji čitalnici pod vodstvom sklicatelja, g. prof. M. Pirnata, ki je ogovoril navzočne nekako tako-le:

»Slavni zbor! Lepota našega domačega sveta je bila dolgo časa neznana domačinom in tujcem. Šele Slovensko planinsko društvo, ustanovljeno pred desetimi leti, je jelo med domačini, pa tudi med inostranci širiti zanimanje za izredno prirodno lepoto slovenskega ozemlja, v prvi vrsti za krasne naše planine. Planinsko društvo danes lahko s ponosom gleda na uspehe svojega desetletnega delovanja. Zaznamenovalo je pota širom slovenske zemlje, postavilo je ugodna zavetišča in lične kočice po naših gorah in planinah, preskrbelo je potnikom dobrih vodnikov; skratka: napravilo je slovenski svet dostopen domačim in tujim turistom. Največja njegova zasluga pa je, da nam je ohranilo naš planinski svet, po katerem je iztegoval že svoje prste nenasitni tujec. Planinsko društvo je v prvi vrsti posvetilo svojo pozornost gorenjski strani. Notranjska stran je bila doslej pastorka slovenskih planincev; v prvi vrsti velja to za idrijsko okolico. In vendar zasluži baš idrijska okolica, da se zanjo zanima slovenski turist. Ponaša se z lepimi dolinami in soteskami, ki vabijo človeka z neodoljivo silo ven v krilo narave. V bližini Idrije se nahajajo lahko dostopne gore, ki nudijo človeku izreden razgled; naj omenim samo Javornika, vrha Svetih treh kraljev ali Magdalenske gore. Zanimiva je ta okolica po svojih podzemeljskih jamah, zanimiva še posebno v botaniškem oziru. Ako so doslej zanemarjali turisti idrijsko okolico, ne bodi v prihodnje več tako! V to naj pomore idrijska podružnica Slov. pl. društva! Da je bila njena ustanovitev potrebna, o tem me prepričuje nocoj lepo število gospodov, ki so se odzvali mojemu vabilu k ustanovnemu shodu. Pri tej priliki moram omeniti nekaterih gospodov, ki so se že pred mano bavili z mislijo, da naj se ustanovi planinska podružnica v Idriji, in ki so se živo zanimali za planinstvo v idrijski okolici. Na prvem mestu gre v tem oziru moja in vseh navzočnih zahvala gospodu stavbnemu nadzorniku Karlu Svobodi, ki je napravil načrte za nameravano kočo na Javorniku, nadalje gospodu davčnemu kontrolorju Jožefu Zazuli, ki marljivo fotografuje zanimivejše kraje idrijske okolice, in gospodu c. kr. učitelju Avguštinu Šabcu, ki je kot zaupnik Slov. plan. društva v Ljubljani pobiral članarino od idrijskih članov in društvu pridobil marsikakega uda. O nalogi nove naše podružnice mi ni treba mnogo govoriti. Hodili

bomo po isti poti, katero ubira v svojem delovanju osrednje ljubljansko društvo. Poskrbeli bomo, da se zaznamenujejo pota po idrijski okolici, da se postavi prepotrebna koča na Javorniku in da se napravijo dostopne različne jame in votline. Napravljali bomo skupne izlete, prirejali potopisna predavanja in v planinskem duhu zasnovane zabave. Oklenimo se trdno te najnovejše med podružnicami in postavimo ji v ljubezni do lepega našega sveta tak trden temelj, da ga ne bo mogla omajati nobena sovražna sila! Ako se to zgodi, potem pač lahko končujem z besedami pesnikovimi, da se tudi v idrijskih hribih dela dan.«

Sklicatelj je nato prebral pravila, katera so se odobrila.

V začasni odbor so se izvolili ti-le gospodje: dr. Stanko Beuk, realčni profesor; Jožef Koršič, c. k. rudniški svetnik; Makso Pirnat, realčni profesor (načelnik); Karel Svoboda, c. kr. strojni in stavbni nadzornik, in Avguštin Šabec, c. k. učitelj.

Omeniti je še, da se je na ustanovnem shodu oglasilo 26 novih članov; ako prištejemo še 16 starih članov, ima torej danes Idrijska podružnica 42 članov, katero število se pa še pomnoži, kakor upamo.

Podravske podružnice novi odbor. V seji dne 16. t. m. se je novi odbor sestavil ter so sedaj za tri leta: načelnik g. Davorin Lesjak, njega namestnik g. profesor Ivan Koprivnik, tajnih g. Miha Sernc, blagajnik g. Franc Sernc.

V Kocbekovi koči je bilo 1903. l. 105 turistov. Prvi so prišli v kočo — 13 oseb — 28. junija, zadnji 8. oktobra. (Leta 1894., ko se je bila otvorila, je vpisanih 72, 1895. l. 82, 1896. l. 74, 1897. l. 320 [blagoslovitev jubilejne kapelice zraven koč], 1898 l. 72, 1899. l. 162, 1900. l. 102 in 1902. l. 98.) Koča je bila oskrbovana dva meseca. V kapelici se letos ni brala nobenkrat sv. maša, ker ni prišel nobeden duhovnik gori. Nameravalo se je o sv. Petru in Pavlu služiti opravilo v kapelici, ali — žal — domačih duhovnikov nobeden ni mogel, drugi se pa tudi ni oglasil. — Letošnji posetniki koč so bili iz raznih krajev, n. p. iz Trsta, St. Pöltna na Nižj. Avstrijskem, Celja, Ljubljane, Novega mesta, z Zidanega mosta, iz Kranja, Kamnika, Maribora, Gradca, Slov. Gradca, Lipnice, Ptuj, z Dunaja, iz Dunajskega Novega mesta, Schleswig - Holsteina in od drugod. Oskrbnik koč je bil Juri Planinšek, p. d. Krašovec iz Luč, ki ga poznajo turisti že iz prejšnjih let kot vestnega in priljudnega moža. Zraven koč je bil majhen nasad planinskih cvetic.

Turisti na Pohorju. Podravska podružnica ima spominske knjige pri Sv. Urbanu, Sv. Duhu in v Žigertovem stolpu. Vpisalo se je lani pri Sv. Urbanu samo 107 turistov (v knjigi nemškega društva 1326), pri Sv. Duhu 53, v Žigertovem stolpu pa 309. — Nemci, ki se jeze, da jih je podružnica prehitela glede zgradbe stolpa, ga prav radi obiskujejo, a bolj »incognito« in se v spominsko knjigo navadno ne vpišejo. Stolp jim zelo ugaja, še bolj pa seveda krasni razgled.

Turisti v Logarski dolini. Po številu turistov v Logarski dolini se lahko meri turistika sploh v Savinskih planinah; zato je gotovo zanima število njenih obiskovalcev v prejšnjih letih. Pregledal sem staro in novo spominsko knjigo pri Piskerniku, ki kaže ta-le števila:

Leta	1876.,	1877.,	1878.,	1879.,	1880.,	1881.,	1882.,	1883.,	1884.,
turistov	86,	75,	61,	87,	67,	130,	63,	83,	81,
leta	1885.,	1886.,	1887.,	1888.,	1889.,	1890.,	1891.,	1892.,	1893.,
turistov	67,	108,	86,	96,	84,	144,	185,	135,	245,

leta 1894., 1895., 1896., 1897., 1898., 1899., 1900., 1901., 1902., turistov 274, 353, 251, 275, 245, 251, 213, 279, 291, in leta 1903. do 26. septembra 350. Ker so še pozneje šli turisti v Logarsko dolino, sodimo, da je število poskočilo najmanj na 370—380. Minolo leto je bilo torej največ turistov. Lepo je tudi videti, kako od leta 1893., ko sta se ustanovili Slov. pl. dr. in Savinska podružnica, stanovitno raste število posetnikov Logarske doline. Čul sem pred časom nekoga, ki je trdil, odkar je začelo S. pl. dr. delovati, da se Nemci odtegujejo našim planinam in sploh se turisti ogibajo naših krajev. Da to ni res, ampak ravno narobe, se prepriča lahko vsak, če pregleduje navedene številkke.

V verandi pri slapu pod Rinko se je v spominsko knjigo lani vpisalo v prej označenem času 167 izletnikov. Knjiga se je bila razpoložila l. 1898. Vpisalo se je istega leta 111, 1899. l. 115, 1900. l. 77, 1901. l. 127 in 1902. l. 154 turistov. Mnogokateri se ne vpiše, ker ne opazi, da je knjiga v miznici, nekateri zagrizenci pa se nočejo, ker je knjiga last S. pl. društva.

Letos se izboljšajo cestne razmere od Ljubnega do Luč in je potem pričakovati še večjega števila tujcev. Tudi železnica Sinča vas - Kaplja, ki se je lansko leto dogradila, bode dovajala vedno več turistov v krasne Savinske planine. Treba bode torej misliti na graditev hotela »Rinka.« —ij—.

Raznoterosti.

Profesorja drja Johannesa Frischaufa je občina Ljubno v Savinski dolini imenovala zaradi njegovih zaslug za občino za častnega občana. Slava občini, ki časti svojega dobrotnika!

Cesta z Ljubnega v Luče se letos zelo popravi in na nekaterih krajih preloži. Vse delo je proračunjeno na 108.000 K. Država prispe 40 %, dežela 30 %, 30 % pa okraj. Decembra meseca m. l. si je ogledala cesto politična komisija ter vso teraso premotrila. Komisiji je načeloval okrajni glavar Supantschitsch, nadalje so bili navzočni višji gozdni komisar J. Donner, stavbni svetnik V. Butta, deželni inženir Eichkitz in načelnik okrajnega zastopa gornjegrajskega, Fran Šarb. Delo se prične spomladi. Cesta se izdatno razširi, klanci razkopljejo, tako da bode potem mogoče prijetno in udobno se peljati v Luče. Ker je cesta iz Luč v Solčavo dobra, se bodo turisti lahko vozili do Solčave. Želeti je le še, da se naredi cesta iz Solčave do Logarske doline. Pohvalno je omeniti, da so posestniki večinoma brezplačno odstopili potrebni svet ali zahtevali le majhno odškodnino.

Kocbek.

Posvetovanje o pospeševanju prometa tujcev. Dne 5. decembra l. l. se je vršilo pri železniškem ministrstvu na Dunaju posvetovanje o pospeševanju prometa tujcev. Udeležili so se ga razen uradnikov železniškega ministrstva tudi odposlanci deželnih zvez za povzdigo prometa tujcev in pa zastopniki nekaterih zasebnih železnic. Pred vsem je bil razgovor o udeležbi Avstrije na svetovni razstavi v St. Louisu. Med drugim napravi železniško ministrstvo v vladnem razstavnem paviljonu oddelek, kjer bode razstavljenih okoli 100 umetniško izdelanih fotografij, predstavljajočih za tujce najvažnejše in najmikavnejše kraje v Avstriji. Največje bodo merile po 160 × 120 cm. V tem oddelku bode tudi 12—14 izvornih slik s prizori iz življenja avstrijskih narodov

in pa dva velika zemljevida, od katerih bode prvi kazal najvažnejše in najhitrejše zveze za potnike iz Amerike v Avstrijo, drugi pa zveze Dunaja z najpomembnejšimi kraji v Avstriji, ki hodijo za promet tujcev v poštev. Če bode z ozirom na stroške mogoče, se v oddelku za potovanje napravi posebna pisarna za pojasnila. Dalje se namerava prirediti v razstavi poseben oddelek, imenovan »tirolska vas«, kjer bodo med drugim v posebni zgradbi nameščeni tirolski umetniški in obrtnoumetniški predmeti. Izda se tudi poseben vodnik, ki bode razen pojasnil o vseh za promet tujcev važnih razstavljenih stvareh obsegal tudi celo vrsto reprodukcij razstavljenih slik. Vse te priredbe imajo namen, povzdigniti promet tujcev iz Amerike v Avstrijo, in želeli bi bilo, da bi imele kar največ uspeha. Nadalje se je posvetovalo, kako bi se najuspešneje uporabil razen dozda običajnih kreditov v proračun za l. 1904. postavljeni posebni znesek 20.000 K, namenjen za povzdigo potovanja po alpskih deželah. Predlagalo se je med drugim, naj bi se porabil ta znesek za izpopolnitev avstrijske pisarnice za pojasnila o potovanju v London, do končnega sklepa pa še ni prišlo to pot. Razgovor je bil tudi o tem, kako bi se primerno preuredila in izpopolnila običajna, v železniškem ministrstvu se vršča posvetovanja o pospeševanju prometa tujcev. Izražala so se različna mnenja, ker pa zadeva še ni dovolj jasna, se je sklenilo, za sedaj še ostati pri sedanjem načinu. Nekateri odposlanci so izrazili željo, naj se v prihodnje k takim posvetovanjem povabijo tudi zastopniki Kranjske, Istre in Dalmacije, in je predsednik obljubil, to željo vpoštevati. K—c.

V varstvo planinske flore. Nekateri obiskovalci planin imajo to graje vredno razvado, da brez potrebe trgajo neprimerno veliko množino planinskih cvetlic ali pa jih celo rujejo s koreninami. Ta razvada je v novejšem času tako obsežna, da je nastala nevarnost, da se nekatere planinske rastline popolnoma zatro. Prijatelji planin in njih lepe flore so začeli resno misliti na to, kako bi se dalo temu odpomoči. Po časopisih in tudi ob drugih primernih prilikah se je občinstvo opozarjalo na to, koliko bi izgubile planine mičnosti, če se jim zatara ta ali druga planinska cvetlica, in opominjalo se je, naj tako pustošenje opusti in tudi medsebojno v tem zmislu vpliva. Vložile so se dalje prošnje na deželne zборе, naj sklenejo v varstvo najvažnejših planinskih rastlin posebne zakone, kar se je v mnogih deželah tudi zgodilo. Za Kranjsko velja zakon z dne 28. maja 1898. l., št. 28 dež. zak., ki strogo pod kaznijo od 2—50 K prepoveduje ruvati s koreninami planiko (*Gnaphalium Leontopodium*) in kraljevo rožo (*Daphne Blagayana*) kakor tudi prodajati te rastline s koreninami. Žalibog te postave niso imele zaželenega uspeha ponajveč zato, ker politične oblasti, ki kaznujejo take prestopke, le redkokrat zanje zvedo. Razen tega so se ponekod tudi ustanovila društva za varstvo in gojenje planinskih rastlin. Tako društvo obstoji tudi na Dunaju in namerava prihodnje poletje preskrbeti za vse planinske koče in najvažnejše kraje po dolinah lične tablice, ki bodo imele ta oklic: »Varujte planiko in drugo planinsko floro!«

Društvo za varstvo in gojenje planinskih rastlin nujno prosi vse prijatelje planin, naj ovirajo nespametno trganje prevelike množine planinskih cvetlic in zlasti preprečijo njih ruvanje s koreninami.

Želeti bi bilo, da bi vsi oni, ki obiskujejo krasne planine, pomnili ta opomin in se po njem ravnali. K—c.

Planinska veselica v Idriji.

**Idrijski planinci prirede dne 6. februarja zvečer
svojo planinsko veselico v veliki Čitalnični dvorani.**

V ta namen se izpremeni dvorana v lepo planinsko pokrajino z nebotičnimi gorskimi orjaki in romantiškimi planinskimi soteskami. Utrjeni potniki se bodo lahko krepčali v češki koči s penečim budjevejškim pivom, v drugi koči bodo na razpolago fine domače klobase in kranjska gnjat, ki jo bodo lahko zalivali z nalašč za to preskrbljeno domačo kapljico v **Joštarjevi oštariji**. Za razpošiljanje razglednic, brzojavk itd. bo skrbela poštna koča. Potnike bodo vodili nalašč za to izprašani vodniki. Veliko zanimivega bo nudil planinski muzej, ki se ponaša z nekaterimi izrednimi planinskimi redkostmi. Plesalo se bo po taktih fine dunajske harmonike, ciganskih citer in domačega planinskega orkestra. Upati je, da združi ta večer k prijetni zabavi vse idrijske prijatelje in prijateljice naših planin in tudi goste od drugod.

Občni zbor „Savinske podružnice“

se bo vršil

**na Svečnico dne 2. februarja t. l. ob dveh popoldne
v sobi okrajnega zastopa v Gornjem gradu.**

SPORED :

1. Pozdrav načelnikov.
2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Proračun za leto 1904.
5. Predlogi.

Odbor „Savinske podružnice“.

Občni zbor „Ziljske podružnice“

se bo vršil

**v nedeljo dne 7. februarja t. l. ob poltreh popoldne
v Ovčji vasi v Zajezerski dolini v Regarjevi gostilni.**

Najvažnejša točka bo stavba koče v Zajezeri; zato se vljudno vabijo vsi gg. člani in prijatelji planinstva.

Odbor „Ziljske podružnice“.

Člani osrednjega društva plačujejo članarino osrednjemu odboru v Ljubljani, člani vseh podružnic pa svojim odborom.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K. Vseučiliščniki plačajo 3 K letnine in so prosti vpisnine.

„Plan. Vestnik“ prejemljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijake 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih, pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod Trančo, in pri gospodu J. Lozarju, trgovcu na Mestnem trgu v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

✦ Peternelov dom na Bledu ✦

priporoča vsem letoviščnikom in izletnikom
svoje ugodne sobe in svojo restavracijo.

Kuhinja je izborna. Točijo se najboljša dolenjska in istrska vina in budejeviško pivo iz akcijske pivovarne.

~~~~~ Bivanje za daljšo dobo je za časa naznaniti. ~~~~~

Lastnik: **Jakob Peternel**, župan blejski.

== Gostilna Vrbanejeva, ==

sedaj prenovljena v

hotel Razor v Kranjski gori,

priporoča vsem letoviščnikom in tujcem svoje **ugodne sobe** in svojo **restavracijo z najboljšo postrežbo** v vsakem oziru.

Kdor želi za daljšo dobo stanovanje, naj to za časa naznani.

Lastnik **JAKOB ČERNE**.

Karla Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 16

priporočata svojo veliko zalogo **planinske oprave**: krampeže, svetiljke, cepine, dereze itd., potem **raznovrstno železnino** za stavbe, kuhinjsko orodje, najboljše **orodje za rokodelce** in vse vrste **poljedelskih strojev**.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice

v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča **dekorativna, stavbinska in pohištvena dela**.

Delo reelno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za **hribolazce** in **lovce**, iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.

Članom „Slovenskega planinskega društva“ znižane cene.

== GRIČAR in MEJAČ ==

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9

priporočata svojo bogato zalogo **izgotovljene moške** in **ženske obleke** ter **najboljše perilo** in **zavratnice**.

Zlasti opozarjata na nepremočna lodnasta oblačila in plašče za turiste.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Nahrbtnike in gorske palice

 prodaja trvdka

AVGUSTA AUERJA naslednik **IVAN KORENČAN**

Stari trg št. 5. * LJUBLJANA * Stari trg št. 5.

Nahrbtniki po 2 K in 2 K 40 h. — Gorske palice po 1 K 60 h.

J. BONAČ

v Ljubljani v Šelenburgovih ulicah št. 5, nasproti nove pošte

priporočam vljudno svojo

 trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam na ogled. V svoji knjigoveznici izdelujem vezi **priproste** in **najtinejše**. — Prevzemljem izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah.

Imam veliko zalogo vedno najnovejših **razglednic**.

Edina zaloga svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda.

Tvornica **kartonaže** z električno silo. Po naročilu izdelujem raznovrstne škatle.

Prekupnikom velik popust.

AVGUST AGNOLA,

Najnižje cene.

steklar v Ljubljani na Dunajski cesti št. 13.

Najnižje cene.

Velika zaloga **stekla**, **porcelana**, **zrcal**, **okvirov** in vseh drugih v **steklarstvo** spadajočih predmetov.

LJUBLJANA

J. LOZAR

Mestni trg št. 7.

priporoča svojo bogato zalogo **turistovskih srajc**, **turistovskih**, **kolesarskih** in **lovskih dokolenic**, **lovskih volnenih jopičev**, **zimskih** in **letnih nogavic**, **zavratnic** itd. Fino **moško perilo** in **spodnja obleka**.

Nahrbtniki po 5 K komad — Članom „Slov. plan. društva“ znižane cene.
